

ПОГОДЖЕНО

Голова

Державної служби морського
і внутрішнього водного
транспорту та судноплавства
України

Є. Ігнатенко

2024 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. Ректора

ПДНЗ
«Одеського морського інституту»

П.П.Ревурко

2024 року

НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ І ПРОГРАМА

підготовки за напрямом

«Медичний догляд на борту судна»

(Medical Care on Board Ship)

Відповідно до вимог Правила VI/4 (пункт 2) Конвенції ПДНВ, розділу А- VI/4 (пункти 4-6) Кодексу ПДНВ, Модельних курсів Міжнародної морської організації 1.13 «Елементарна медична допомога» з рекомендаціями (Elementary First Aid plus Compendium) та 1.15 «Медичний догляд на борту судна» з рекомендаціями, том I, «Медичний догляд на борту судна», том II (Medical care plus Compendium, Vol. 1, Medical care, Vol. 2) (далі - Модельний курс ІМО 1.15), Міжнародного керівництва по судновій медицині, розробленого ВО-ОЗ, Міжнародних санітарних правил, розроблених ВООЗ.

“Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядку їх присвоєння”, Затвердженого Постановою КМУ 30 грудня 2022 р. за №1499.

“Вимог до тренажерного та іншого обладнання, призначеного для підготовки та перевірки знань командного складу та суднової команди” затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України від 07.10.2014 № 491.

Обсяг навчального часу (годин) – Повний курс підготовки			
Підготовка		Іспити та практична демонстрація компетентності	Усього
Теоретична	Практична		
33,5	12,0	1,0	46,5

Обсяг навчального часу (годин) - Скорочений курс підготовки			
Підготовка		Іспити та практична демонстрація компетентності	Усього
Теоретична	Практична		
16,5	6,5	1,0	24,0

м. Одеса
2024

Навчальний план і програму розробив:

Железний Григорій Михайлович, кандидат технічних наук, професор, капітан далекого плавання, автор 15 книг для судноводіїв, в тому числі і Довідника капітана морського транспортного судна на українській мові. Учасник 25-ї Антарктичної експедиції. Командував супертанкерами дедвейтом від 48,000 до 330,000 тон на протязі майже 20-и років. Член IFSMA.

Ним розроблені презентації **IMO MODEL COURSE 1.39 “LEADERSHIP AND TEAMWORK”** (розмір 5.0Gb), **IMO MODEL COURSE 3.11 - SAFETY INVESTIGATION INTO MARINE CASUALTIES AND MARINE INCIDENTS** (розмір 1.5 Gb), **Methodological Recommendations for ISM Code & SMS for Officers** (розмір 9.8 Gb), **Methodological Recommendations for Ratings (ISM Training)** (розмір 7.5 Gb), **On-Board Assessment - Recommendation** (розмір 7.8 Gb) які покривають етапи підготовки спеціалістів даного ІМО курсу.

В Довіднику капітана морського транспортного судна відображені аспекти діяльності всього екіпажу по охороні життя членів екіпажу судна

**ПВНЗ «Одеський морський інститут»
Курс «Медичний догляд на борту судна»**

**ПЕРЕЛІК ПУБЛІКАЦІЙ ІМО та УКРАЇНИ,
що мають бути в наявності в НТЗ, що здійснює медичну підготовку
осіб командного складу та суднової команди**

№ з/п	Найменування
1	Міжнародна конвенція про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками (включаючи Манільські поправки)
2	Міжнародна конвенція з охорони людського життя на морі 1974 року, з поправками
3	Модельний курс ІМО 1.13 «Елементарна медична допомога» з рекомендаціями (Elementary First Aid plus Compendium)
4	Модельний курс ІМО 1.14 «Перша медична допомога» з рекомендаціями (Medical First Aid plus Compendium)
5	Модельний курс ІМО 1.15 «Медичний догляд на борту судна» з рекомендаціями, том I, «Медичний догляд на борту судна», том II (Medical Care plus Compendium Vol. 1, Medical Care Vol. 2)
6	Модельний курс ІМО 3.12 «Оцінка компетентності, екзамени та дипломування моряків» (Assessment, Examination and Certification of Seafarers)
7	Міжнародне керівництво по судновій медицині, розроблене ВООЗ
8	Міжнародне керівництво з надання першої медичної допомоги в разі нещасних випадків, що пов'язані з перевезенням небезпечних вантажів (MFAG)
9	Міжнародні санітарні правила, розроблені ВООЗ
10	Посібник «Медичні консультації по радіо»

ГАЛУЗЬ ЗАСТОСУВАННЯ

Підготовка призначена для капітанів та судноводіїв суден без медичного персоналу, які призначаються виконувати обов'язки з медичного догляду на судні, і мають оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками щодо медичного догляду при нещасному випадку або раптовій хворобі на борту судна відповідно до вимог розділу А-VI/4, пункти 4-6, таблиці А-VI/4-2 Кодексу ПДНВ.

Курс розрахований на капітанів та судноводіїв, які попередньо закінчили курс "Надання першої медичної допомоги".

Підготовка слухачів повного і скороченого курсів здійснюється відповідно до стандартів, викладених у пунктах 4-6 розділу А-VI/4, таблиці А-VI/4-2 Кодексу ПДНВ, з урахуванням модельного курсу ІМО 1.15 та національних вимог з надання першої медичної допомоги.

МЕТА Й ЗАДАЧІ (ЦІЛІ) КУРСУ ПІДГОТОВКИ

Метою курсу є:

- Оволодіння, оновлення та доповнення теоретичними знаннями та практичними навичками особами командного складу, які призначаються виконувати обов'язки з медичного догляду на судні, кваліфікації необхідної для забезпечення збереження людського життя та здоров'я;
- Практична демонстрація досягнення мінімальних стандартів компетентності, визначених у колонці 4 таблиці А-VI/4-2 Кодексу ПДНВ;
- Обсяг і рівень знань, умінь та практичних навичок осіб, які пройшли курс підготовки, повинні відповідати вимогам стандарту компетентності, викладеному в розділі А-VI/4 (пп. 4-6) Кодексу ПДНВ.

Обладнання використовується для підготовки членів екіпажів суден з метою:

- навчання швидким, правильним та послідовним діям з надання першої медичної допомоги або медичного догляду на борту судна для рятування життя та підтримки життєво важливих функцій людини до отримання більш кваліфікованої допомоги, а також виховання у слухачів упевненості та готовності діяти в екстремальних умовах, пов'язаних із загрозою для життя;
- навчання використанню Міжнародного керівництва по судновій медицині для своєчасної початкової діагностики, вибору найкращого способу надання першої медичної допомоги, лікування та медичного догляду за хворим або потерпілим на борту судна;
- навчання визначеним навичкам елементарної та першої медичної допомоги, аспектам медичного догляду та лікування хворого або потерпілого на борту судна;
- навчання використанню медичних радіоконсультацій, які є невід'ємною складовою частиною заходів з надання першої медичної допомоги та медичного догляду за хворим або потерпілим на судні;

ПВНЗ «Одеський морський інститут»
Курс «Медичний догляд на борту судна»

- практичної демонстрації спроможності надання медичної допомоги потерпілим після проведення теоретичної та практичної підготовки в НТЗ відповідно до колонки 3 таблиць А-VI/1-3, А-VI/4-1 та А-VI/4-2 Кодексу ПДНВ.

Підготовка членів екіпажів суден здійснюється відповідно до стандартів, викладених у:

- Правилі VI/1 Конвенції ПДНВ, розділі А-VI/1, таблиці А-VI/1-3 Кодексу ПДНВ «Елементарна медична допомога»;
- пункті 1 Правила VI/4 Конвенції ПДНВ, пунктах 1-3 розділу А-VI/4 та таблиці А-VI/4-1 Кодексу ПДНВ «Надання першої медичної допомоги»;
- пункті 2 Правила VI/4 Конвенції ПДНВ, пунктах 4-6 розділу А-VI/4 та таблиці А-VI/4-2 Кодексу ПДНВ «Медичний догляд на борту судна»;
- Модельних курсах ІМО 1.13, 1.14 та 1.15 (том I, том II).

Слухачі повинні вміти:

- збирати інформацію щодо травм та захворювань від потерпілого чи хворого або його оточення;
- застосовувати методи огляду для виявлення ознак травм чи захворювання;
- оформляти необхідну медичну документацію;
- використовувати медичне забезпечення під час морських перевезень небезпечних вантажів та у разі аварії судна;
- транспортувати потерпілих у внутрішньо-суднових умовах;
- виконувати підшкірні та внутрішньо м'язові ін'єкції лікарських засобів, внутрішньовенні та підшкірні крапельні інфузії;
- накладати пов'язки при опіках та обмороженнях;
- вимірювати артеріальний тиск;
- досліджувати пульс та дихання;
- володіти методами швидкої детоксикації при гострих отруєннях;
- володіти методами зупинки носової кровотечі;
- виконувати методи серцево-легеневої реанімації, деблокування верхніх дихальних шляхів, проводити штучну вентиляцію легенів методом "рот до рота" та "рот до носа", роботи непрямий масаж серця;
- володіти методикою видалення чужорідних тіл з кон'юнктивної сумки;
- володіти технікою очисної клізми, промивання шлунку, катетеризації сечового міхура;
- володіти технікою холодових та теплових аплікацій;
- володіти тактикою лікування гострих гнійних захворювань м'яких тканин;
- виконувати догляд за лежачими хворими.

Слухачі повинні оволодіти відповідними знаннями, розумінням, уміннями та навичками згідно з вимогами правила VI/4 Конвенції ПДНВ, розділу А-VI/4 (пункти 4-6) Кодексу ПДНВ, а також міжнародного та національного законодавства з медичного догляду на судні.

ІНСТРУКТОРСЬКИЙ СКЛАД

Інструктори, що здійснюють медичну підготовку моряків, повинні мати:

- диплом про закінчення вищого медичного навчального закладу;
- документально підтверджений досвід роботи лікарем у медичному закладі (лікарні або поліклініці) не менше трьох років;
- наявність свідоцтва про спеціальну підготовку з медичного догляду на судах відповідно до вимог Правила VI/4 Конвенції ПДНВ, виданого схваленим НТЗ;
- практичний досвід роботи у НТЗ з підготовки з медичного догляду на судах не менше одного року або проходження стажування в НТЗ (проведення не менше двох повних курсів підготовки з медичного догляду на судах) та наявність позитивного відгуку керівника НТЗ за результатами стажування;
- документальне підтвердження підготовки з техніки інструктажу та методів і практики підготовки згідно з вимогами розділів А-I/6 та В-I/6 Кодексу ПДНВ.

Штат інструкторів повинен складатися з одного інструктора на групу максимальною чисельністю 25 осіб для теоретичного навчання та одного інструктора на групу не більше ніж 13 осіб для відпрацювання практичних занять за напрямками «Перша медична допомога» та «Медичний догляд на борту судна».

Відповідно до національних вимог Інструктори, що здійснюють медичну підготовку, повинні відповідати вимогам п.6.1, Розділу VI Інструкторський склад **“Вимог до обладнання, призначеного для медичної підготовки командного складу та суднової команди”** затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України від 07.10.2014 № 491, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 24.10.2014 за № 1327/26104.

ВИМОГИ ДО РОБОЧОГО МІСЦЯ ІНСТРУКТОРА

Під час відпрацювання практичних завдань з медичної підготовки моряків інструктор повинен мати окреме робоче місце, яке дозволяє використовувати необхідні медичне обладнання та препарати.

Під час відпрацювання практичних завдань інструктор повинен мати постійний звуковий контакт зі слухачами і візуальний контроль за їх діями та обставинами в районі відпрацювання завдань.

Інструктор повинен мати можливість у разі потреби призупинити або припинити практичні заняття.

ВСТУПНІ ВИМОГИ ДО СЛУХАЧІВ

Кожний кандидат на отримання свідоцтва повинен бути не молодше 18 років.

Відповідати міжнародним стандартам придатності моряків за станом здоров'я.

Мати морську освіту або бути студентом вищого морського навчального закладу.

Мати відповідне свідоцтво курсу підготовки «Надання першої медичної допомоги (VI/4, А-VI/4-1, пп. 1-3)».

Мінімальний стандарт компетентності моряка визначається вимогами Правила VI/4 Конвенції ПДНВ та розділом А-VI/4-2 (пп. 4-6) Кодексу ПДНВ.

У разі повторного проходження моряком підготовки тривалість такої підготовки може бути скорочена, але не більше ніж на 50%. Зазначена скорочена програма підготовки затверджується керівником НТЗ та погоджується з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері безпеки морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України.

ВИМОГИ ДО РОБОЧОГО МІСЦЯ СЛУХАЧА

Кожному зі слухачів має бути виділено окреме місце в навчальному класі, яке дозволяє здійснювати роботу з документами та конспектування.

Робоче місце слухача має дозволяти вільно відпрацьовувати практичні завдання.

Під час відпрацювання практичних навичок усі слухачі повинні виконувати вимоги техніки безпеки. Персонал НТЗ має вимагати від слухачів виконання правил техніки безпеки.